

virke som et Led paa Anklagesiden. Jeg har selv et Par Gange været tilkaldt som Nævning, og jeg kan ikke sige andet, end at selv i Nævningesager; hvor Anklageprincippet jo er bedst gennemført, har det forekommet mig uhyggeligt at høre Formanden for Retten afhøre tiltalte. Der staar i Retsplejeloven, at Formanden skal give tiltalte Lejlighed til at udtale sig, og i den juridiske Fortolkning af Munch-Petersen staar der tilføjet, at det maa ikke have noget inkvisitorisk Præg. Men de Par Gange, jeg har været Nævning, har den ledende Dommer, naar tiltalte forklarede sig, grebet saaledes ind i denne Forklaring, sammenstillet tiltaltes Forklaringer fra før med dem, han nu kom med, spurgt ham saa inkvisitorisk, om det nu var rigtigt, o. s. v., at jeg ikke kan se andet, end at man i Almindelighed og Nævningerne i Særdeleshed vil faa det Indtryk, ogsaa i Nævningesager, hvor Anklageprincippet, som sagt, er bedst gennemført, at Formanden i Virkeligheden fra den gamle Retsplejes Tid har bevaret den Opfattelse, at han var Inkvisitoren, der skulde oplyse Sagen. Og naar Formanden i Landsretten i det givne Tilfælde er saa, og der saa skal tilkaldes en Underretsdommer, som dog har været med til en meget grundig Undersøgelse i Forvejen, og som, ogsaa efter den nuværende Retsplejelovs Bestemmelser, skal skaffe Sagen oplyst, saa vil den anklagede komme til at staa overfor to Dommere, der nærmest maa betragtes som hørende til Anklagesiden, mod en, som maaske vil staa paa Forsvarssiden. Og det gaar ikke an. Ministeren kunde have gennemført det Forslag, der var stillet af Straffeprocessudvalget, at ogsaa ved Underretten skulde Anklagemyndigheden og ikke Dommeren oplyse Sagen, saa vilde der ikke have været nogen Fare. Som det nu er, tror jeg ikke, man vil kunne gaa med til det her foreslaaede.

Jeg er enig med Venstres Ordfører med Hensyn til det Afsnit, der vedrører Sagførerne. Jeg vilde meget gerne — men det kan jo nærmere behandles i Udvalget — have Oplysning om Sagførerraadets Stilling til Spørgsmaalet. Der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget, at Forslaget er stillet efter Forhandling med Sagførerraadet. Men jeg synes, det er en meget stor Myndighed, man giver Sagførerraadet. Hvad om Sagførerne sluttede sig sammen, ligesom Bogtrykkerne har sluttet sig sammen, i en Organisation, der siger: trykker du pr. Ark for 10 Kr. mindre, saa faar du en Bøde paa 500 Kr.! Hvad om Sagførerne dannede en lige saa stærk Fagorganisation, og saa en

Mand traadte ud, gik mod Fagets Bestemmelser! Ja, saa har han udvist et Forhold, der er uværdigt for en Sagfører, det vil alle de andre Sagførere sige, som holder paa Minimaltakssten. Vi kan ikke give Sagførerraadet den Myndighed. Jeg mener ligesom Venstres Ordfører, at det her maa være Domstolene, der afgør.

Maa jeg endelig gøre et Par Bemærkninger til Venstres Ordførers Udtalelser om Nævningedommene. Jeg kan ikke forstaa, at Ordføreren for Partiet Venstre vil slutte sig til det Forargelsens Kor, som har hylet over den Ulykke, der er sket ved, at et Menneske er blevet frikendt, som maaske ikke burde være frikendt. Jeg har ingen Idé om, om han maaske ikke burde være frikendt. Jeg kender ikke Sagen og har ikke kunnet følge den uden gennem Avisreferater; og jeg vil gaa ud fra, at det gaar akkurat paa samme Maade med Venstres Ordfører. Ingen af os aner noget som helst om, hvorvidt der har været tilstrækkelig Grund for Nævningerne til at frikende. Men selv om jeg antager, at Nævningerne er gaaet udenom det formelt juridiske, vil jeg dertil sige, at det er jo derfor, vi har Nævningerne. Naar man i sin Tid har indført Nævninger, har man været fuldstændig klar over, at der vilde komme Tilfælde som dette. Man har været fuldstændig klar over, at der vilde komme Tilfælde, hvor Folkets Retsbevidsthed, Folkets Ideer om, hvad der er Lov og Ret og passende, vilde komme i direkte Strid med forældet Lovgivning, og at naar det skete, vilde Nævningerne komme til at dømme paa en anden Maade end de højlærde Jurister, og det har været Meningen med Gennemførelsen af Nævningeinstitutionen. Det, Nævningerne i Virkeligheden har gjort her, er, at de har sagt til Justitsministeren — hvis de altsaa bevidst er gaaet imod, hvis de bevidst har frikendt vedkommende, skønt de mente, at han efter Ordene faldt ind under vedkommende Paragraf —: Hvordan har du kunnet forsvare at lade os leve saa længe under Straffeloven af 1866 med dens Bestemmelser, som aldeles ikke stemmer med den Retsopfattelse, som i Dag er gældende; forelæg nu snarest muligt Forslag til en ny Straffelov. Det har Nævningerne sagt, og det vil de blive ved at sige, saa længe Nævningeinstitutionen eksisterer, og det skal de blive ved med at sige, og hvis det er Venstres Mening, at noget lignende ikke maa ske i Fremtiden, ser jeg ingen anden Udvej for Venstre end at stille Forslag om at komme bort fra Nævningerne og fratage Befolkningen dens Ret til at protestere,